



## Møteinnkalling

---

**Utvalg:** Motorferdselsnemnda  
**Møtested:** Kommunestyresalen, Rådhuset  
**Dato:** 20.05.2020  
**Tidspunkt:** 10:00 – 11.00

---

Eventuelt forfall meldes til tlf. 75 14 50 00 eller pr. e-post: [postmottak@rana.kommune.no](mailto:postmottak@rana.kommune.no).  
Vararepresentanter møter etter nærmere beskjed.

Jan Erik Arnøy  
Leder

Birgitte E Lorentzen  
Sekretær

## Saksliste

- Pkt. 1 Godkjenning av innkalling og saksliste
- Pkt. 2 Valg av protokollgodkjennerne
- Pkt. 3 Habilitet/Permisjon
- Pkt. 4 Spørsmål
- Pkt. 5 Orienteringer

<b>Utvalgs- saksnr</b>	<b>Innhold</b>	<b>Lukket</b>	<b>Arkiv- saksnr</b>
	<b>Politiske saker:</b>		
PS 40/20	Søknad om dispensasjon fra forbudet mot kjøring med snøskuter - Kallvatnet hytteforening		2020/8822

## Søknad om dispensasjon fra forbudet mot kjøring med snøskuter - Kallvatnet hytteforening

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Motorferdselsnemnda	40/20	20.05.2020

### Rådmannens innstilling

Med hjemmel i § 6 i forskrift for bruk av motorkjøretøyer i utmark og på islagte vassdrag avslås Kallvatnet hytteforenings søknad om kjøring med snøskuter i forbindelse med tilsyn og vedlikehold av blåser montert for markering av farlige grunner og skjær i Kallvatnet. Det er reinkalving i området. I tillegg kan behovet for kjøring dekkes gjennom den tillatelsen de fikk til kjøring til og med 16. mai i kombinasjon med bruk av båt sommerstid. Vilkår for å gi tillatelse er dermed ikke oppfylt.

### Saksopplysninger

Kallvatnet hytteforening v/Øyvind Storvoll og Bjørn Kristian Pedersen søker om dispensasjon fra forbudet mot motorisert ferdsel i utmark for kjøring med snøskuter i forbindelse med tilsyn og vedlikehold av blåser montert for markering av farlige grunner og skjær i Kallvatnet. På grunn av sterkt varierende vannstand i vatnet er disse blåsene viktige for å kunne ferdes trygt med båt sommerstid. Vedlikeholdet/tilsynet kan iht tidligere søknader kun utføres etter at skjærene er tint fram. I korrespondanse i denne saken er det sagt at «I år er smeltingen ikke kommet i gang enda.»

De søker om tillatelse til én tur med to snøskutere 22. – 24. mai 2020.

De hadde tillatelse til kjøring med samme formål i 2014, 2015, 2016, 2017, 2018, 2019 og tidligere i 2020.

Motorferdselsnemnda gjorde følgende vedtak 23. april 2020:

*Med hjemmel i § 6 i forskrift for bruk av motorkjøretøyer i utmark og på islagte vassdrag gis Kallvatnet hytteforening dispensasjon fra forbudet mot motorisert ferdsel i utmark og vassdrag for kjøring med snøskuter i forbindelse med tilsyn og vedlikehold av blåser montert for markering av farlige grunner og skjær i Kallvatnet.*

#### **Vilkår for tillatelsen:**

- Tillatelsen gjelder kun for kjøring fra Østerdal til ut på isen på Kallvatnet iht kart.

- *Tillatelsen gjelder kun for nødvendig transport av personer og utstyr i forbindelse med merking og vedlikehold av skjærene.*
- *Tillatelsen gjelder for perioden 1. - 16. mai 2020.*
- *Det gis tillatelse til inntil fem turer med inntil to snøskutere.*
- *Det skal føres kjørebok.*
- *Kjøringen skal foregå på frossen, snødekket mark.*
- *Før kjøring kan skje, skal det avklares med Ildgruben reinbeitedistrikt at kjøringen ikke er til ulempe for driften deres.*
- *Skjærene skal GPS-plottes (koordinater og høyde over havet) og data tilgjengeliggjøres, f.eks. på hjemmesiden til Kallvatnet hytteforening, samt merkes på kart*
- *GPS-data for skjærene sendes til kommunen.*
- *Den kjøringen som skal skje etter 30. april, må avklares med grunneier.*

Rana kommune har ikke mottatt opplysninger om at skjærene er GPS-plottet. Vi finner heller ingen opplysninger som angir at de er tilgjengeliggjort eller merket på kart. Vi har heller ikke fått inn kjørebok med oversikt over brukte turer for noen av årene de har hatt tillatelse.

## **Rettslig grunnlag**

### **Motorferdselloven**

Søknaden vurderes etter § 6 i forskrift for bruk av motorkjøretøyer i utmark og på islagte vassdrag fordi søkers behov for kjøring ikke dekkes av de formål som er hjemlet direkte i motorferdselloven § 4 eller forskriften § 2. Forskriften § 6 angir følgende:

*§ 6. I unntakstilfelle kan kommunestyret – eller et annet folkevalgt organ som kommunestyret bestemmer – etter skriftlig søknad gi tillatelse til kjøring utover § 2 – § 5, dersom søkeren påviser et særlig behov som ikke knytter seg til turkjøring, og som ikke kan dekkes på annen måte. Før eventuell tillatelse gis, skal transportbehovet vurderes mot mulige skader og ulemper i forhold til et mål om å redusere motorferdselen til et minimum.*

### **Lovens vilkår**

Dispensasjonshjemmelen i forskriften § 6 er en særskilt dispensasjonsbestemmelse tatt inn for å fange opp spesielle tilfeller der det er behov for transport og transporten ikke vil volde unødig skade eller forstyrrelser på naturmiljøet eller for mennesker som ferdes i naturen.

Bestemmelsen skal fortolkes strengt og følgende betingelser må være oppfylt for at tillatelse skal kunne gis:

- *søkeren må påvise et særlig behov,*
- *behovet må ikke knytte seg til turkjøring,*
- *behovet må ikke kunne dekkes på annen måte, og*
- *behovet må vurderes mot mulige skader og ulemper ut fra målet om å redusere motorferdselen til et minimum.*

### ***Lovens formål***

Etter motorferdsellovens § 1 er formålet med loven «*ut fra et samfunnsmessig helhetssyn å regulere motorferdselen i utmark og vassdrag med sikte på å verne om naturmiljøet og fremme trivselen.*» Av lovens forarbeider fremgår det at begrepet naturmiljø skal forstås i videste betydning. Det omfatter både naturlandskap med mark, planteliv og dyreliv og andre miljøverdier som ren luft, rent vann, landskap, stillhet og ro. Formuleringen fremme trivselen innebærer at loven også tar sikte på å tilgodese rekreasjonsverdier, friluftsliv og naturoplevelser.

Motorferdselloven har som utgangspunkt at motorisert ferdsel i utmark og vassdrag er forbudt. Loven tar imidlertid ikke sikte på å hindre nødvendig ferdsel til anerkjente nytteformål. Det er den unødvendige og fornøylespregede ferdselen som reguleres. Dessuten bidrar regelverket til at de transporter som er tillatt, foregår til minst mulig skade og ulempe.

### **Naturmangfoldloven**

Naturmangfoldloven trådte i kraft 1. juli 2009. Naturmangfoldlovens sentrale prinsipper – kunnskapsgrunnlaget og miljørettslige prinsipper – skal legges til grunn ved myndighetsutøving etter naturmangfoldloven og annen lovgivning, herunder lov om motorferdsel i utmark og vassdrag.

#### ***Kunnskapsgrunnlaget – naturmangfoldloven § 8***

Kunnskapskravet innebærer at all offentlig myndighetsutøving som berører natur skal være kunnskapsbasert. Kunnskapen skal baseres på både vitenskap og erfaring.

#### ***Føre-var prinsippet – naturmangfoldloven § 9***

Dersom motorferdselsmyndigheten ikke har kunnskap eller tilstrekkelig kunnskap om konsekvensene for naturmangfoldet som følge av omsøkt motorferdsel skal føre-var-prinsippet komme til anvendelse. I tilfeller der man har lite kunnskap vil føre-var-prinsippet få størst betydning.

#### ***Økosystemtilnærming og samlet belastning – naturmangfoldloven § 10***

Prinsippet i naturmangfoldloven § 10 skal sikre at nye påvirkninger, herunder motorferdsel i utmark, underlegges en helhetsvurdering av hvilke belastninger økosystemet vil bli utsatt for.

#### ***Kostnadene ved miljøforringelse skal bæres av tiltakshaver – naturmangfoldloven § 11***

Når motorferdselsmyndigheten treffer vedtak som tillater motorferdsel i utmark trenger ikke kommunen å velge den økonomisk beste løsningen for tiltakshaver hvis det er klare miljøgevinster med en litt dyrere løsning.

#### ***Miljøforsvarlige teknikker og driftsmetode – naturmangfoldloven § 12***

Bestemmelsen gjelder valg av driftsmetode, teknikk eller lokalisering «for å unngå eller begrense skader» på naturmangfoldet, jf. § 12.

## Vurdering

Ved tillatelse til kjøring etter forskriftens § 6, må blant annet vilkåret om at behovet for kjøringen ikke kan dekkes på annen måte være til stede. I Rundskriv T-1/96 er det sagt at det ved vurderingen av om det foreligger et «særlig behov» er av betydning om kjøringen er nødvendig og har et akseptert nytteformål eller bærer preg av unødvendig kjøring. Det er formålet med selve transporten som her er bestemmende. Det kan heller ikke gis tillatelse etter § 6 hvis behovet kan dekkes tilfredsstillende ved leiekjøring.

Søknader om tillatelse til kjøring med snøskuter etter forskriftens § 6 skal vurderes strengt. Selv om vilkårene for å kunne gi dispensasjon fra forbudet er oppfylt, har ikke den som søker et *krav* på å få slik tillatelse.

Motorferdselsforbud om våren handler ikke først og fremst om hvorvidt det er forhold for snøskuterkjøring eller ikke. Bakgrunnen for forbudet er at dette tidsrommet på våren/forsommeren er svært kritisk for såvel reinen som for dyrelivet ellers, samt at terrenget er spesielt sårbart i vårløsningen.

### **Rein**

Traséene som brukes til snøskuterkjøring i området, går gjennom flyttleier, oppsamlingsområde og vinter- og vårbeiter. Med bakgrunn i dette har fylkesmannen i sin uttalelse om snøskuterløyper for rekreasjonskjøring bedt om at eventuelle løyper i dette området må stenges senest 15. april. For reinen er reproduksjonssesongen en ekstra sårbart tid fordi hunndyrene er svake etter vinteren samtidig som de er drektige eller dier. I denne perioden er det konstatert at reinen påvirkes negativt av forstyrrelser fra f.eks. motorisert ferdsel.

Det er kalving i området nå.

### **Vilkår i tidligere års tillatelser**

Hytteforeninga har så langt vi kan se ikke oppfylt vilkåret om at skjærene skal GPS-plottes og at dataene tilgjengeliggjøres og merkes på kart. De har heller ikke sendt disse dataene til kommunen. Vilkåret om å sende inn utfylt kjørebok er heller ikke oppfylt.

Vi ser viktigheten av og behovet for både merking av skjær og vedlikehold av denne merkingen. Vi antar likevel fremdeles at noe av omsøkt kjøring kan dekkes på annen måte ved at deler av vedlikehold/(re)merking kan gjøres fra båt sommerstid. Vi antar at de båtene disse umerkede skjærene er farlig for, er båter som ikke stikker mer enn rundt én meter under overflaten (her tar vi utgangspunkt i en «ordinær» båt på mellom 14 og 17 fot, medregnet motor). Disse skjærene vil det etter all sannsynlighet være mulig å merke fra båt om sommeren.

Trude Fridtjofsen  
avdelingssjef  
areal og miljø

Hilde Sofie Hansen  
seksjonsleder  
miljø, landbruk og eiendom